

ORDNA

ELEVFAKIT

Mattias Danielsson

Kerstin Erlandsson-Svevar

ORDEN

BONNIERS

Bonnier Utbildning

Postadress: Box 3159, 103 63 Stockholm

Besöksadress: Sveavägen 56, Stockholm

Hemsida: www.bonnierutbildning.se

E-post: info@bonnierutbildning.se

Order/Läromedelsinformation

Telefon: 08-696 86 00

Telefax: 08-696 86 10

Redaktör: Tobias Ludvigsson

Utarbetat av: Kenneth Stahre

Grafisk form: Miber

Ordna orden Elevfacit

ISBN 978-91-622-9215-7

© 2008 Mattias Danielsson, Kerstin Erlandsson-Svevar och Bonnier Utbildning AB, Stockholm

Första upplagan

Första tryckningen

Elanders Sverige AB, Vällingby 2008

Kopieringsförbud! Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt. Kopiering, utöver lärares rätt att kopiera för undervisningsbruk enligt BONUS-Presskopias avtal, är förbjuden. Sådant avtal tecknas mellan upphovsrättsorganisationer och huvudman för utbildningsanordnare, t.ex. kommuner/universitet.

För information om avtalet hänvisas till utbildningsanordnarens huvudman eller BONUS-Presskopia.

Den som bryter mot lagen om upphovsrätt kan åtalas av allmän åklagare och dömas till böter eller fängelse i upp till två år och bli skyldig att erlägga ersättning till upphovsman/rättsinnehavare.

1 Dödsföraktande våghalsar

1

- A annorlunda, ovanliga
- B svår uppgift
- C absolut
- D folk som inte har det som yrke
- E sår, mindre skador
- F fruktansvärt, olidligt
- G något som turister gärna vill se, sevärdhet
- H (alltför) djärv, dumdristig

3

Natur: ravin, kanjon, håll, skreva

Byggnad: fasad, altan, panel, gavel

Pengar: kapital, valuta, amortera, investera

Polis: siren, batong, utryckning, arrestera

4

- A ta mod till sig
- B i hastigt mod
- C tappa modet
- D visa ... mod
- E med berätt mod

5

- A en mört
- B en ox
- C en åsna
- D en lärka
- E en uggla
- F en mus
- G ett bi
- H en kyrkråtta
- I en ål
- J ett lamm
- K en hind

8

- A hålla tyst
- B nästan komma på något
- C vara otydlig
- D tiga
- E det som avgör

9

- A missbedöma = bedöma på ett felaktigt sätt
- B missuppfatta = inte riktigt förstå

- C** missnöjd = besviken
- D** missanpassad = miljöskadad
- E** missgärning = brott
- F** missbelåten = missnöjd
- G** missvisa = ge en felaktig bild av
- H** misspyda = missklä, förfula
- I** missleda = vilseleda, lura
- J** missköta = försumma, vanvårda

10

- A** orättvist behandlad **B** vilseledda, bedragna **C** ge upp hoppet
- D** var avundsamma **E** tog illa upp **F** osämja
- G** minns fel **H** olycka/olyckshändelse

11

- A** jonglör = bolltrollare, en som bollar med olika föremål
- B** arrangör = anordnare
- C** gravör = en som ristar in
- D** navigatör = en som bestämmer kursen till sjöss
- E** illustratör = bildkonstnär
- F** konstruktör = skapare
- G** montör = installatör
- H** flanör = vandrare

12

- A** bevara **B** vara tålmodig **C** godkänna
- D** skicka med **E** hjälpa

13

- A** skicklighet **B** ömtålig **C** tips
- D** prydnad **E** slapp **F** uppässning

14

- A** häst- eller tjurridning **B** drömland **C** hänsynslös person
- D** flotta **E** ett slags vidbrättad hatt **F** rep med snara

15

- A 1 å 2 vår 3 fråga 4 strålar 5 skidåkare
- B 1 ö 2 för 3 tröst 4 besöker 5 nervösare

16

T.ex.

- A cyklopöga, syrgastub, våtdräkt
- B rep, kilar, bultar
- C lina, skor, ställning

18

- A en som utbildar i datakunskap
- B en som kämpar för djurens rättigheter
- C tv-serie som försöker dokumentera vanliga människors vardag
- D vin i en box med tappkran
- E det finns ett tak på det pris som får tas ut för en tjänst
- F en startpunkt till internetresurser varifrån man kan söka vidare genom länkar
- G en typ av tidskrift med allmän inriktning på hobby, livsstil och underhållning. Vanliga ämnen är mode, mat, inredning och kändisar.
- H motionsform som liknar gång men som utövas med så kallade gångstavar som hjälpmedel
- I enastående, i en klass för sig
- J favoriseringssystem/att man har ”gullgrisar”; partiskhet

2 Vanvettigt rädd

1

A empati	B frekvent	C professionell
D nedärvt	E traumatiskt	F doser
G omotiverad	H diverse	I är i faggorna
J ignorera	K förtar	L omtanke

2

Sjukdomar: diabetes, reumatism, astma, katarr

Kroppen: skuldra, vrist, buk, skenben

Möbler: sekretär, vitrinskåp, chiffonjé, piedestal

Trafik: refug, fordon, cirkulationsplats, mot

3

A sett i syne

B blivit lång i synen

C fick syn på

D till synes

E en syn för gudar

F förvänt synen på henne

4

A dunder

B pricka

C bång

D reda

E dus

F främst

G vända

H ståtlig

I skur

J rusk

K brett

L tvärs

5

Förstärkning: blyxt och dunder, ordning och reda, vitt och brett, lång och ståtlig

Alliteration: buller och bång, först och främst, vrida och vända, regn och rusk, punkt och pricka

Slutrim: sus och dus, ur och skur, härs och tvärs

7

A 8 arkeologi = gamla ting

B 5 astrologi = stjärntyding

C 2 biologi = levande organismer

D 3 ekologi = livsmiljö

E 6 psykologi = själslivet

F 7 terminologi = beteckningar

G 10 teologi = gud

H 1 teknologi = teknik

I 9 geologi = jordarter

J 4 meteorologi = väder

8

på sista stavelsen

9

- A** person som är mordbrännare **B** segerbyte
C fristad **D** tidsskede

11

- A** 6 vanskelig = svår **B** 4 stingslig = retlig
C 1 begärlig = lockande **D** 8 egendomlig = konstig
E 2 foglig = medgörlig **F** 7 väsentlig = avgörande
G 9 ofantlig = jättestor **H** 10 omständlig = utförlig
I 3 oresonlig = som inte vill ge efter **J** 5 faslig = förskräcklig

12

- A** förvirring **B** absolut **C** ursinne
D hänsyn **E** handling **F** galenskap

13

- A** utstrålning **B** tungsinne **C** gudsförnekare
D laglöshet **E** mörklila **F** oskyldigt offer

14

1 fobi 2 logi 3 bryderi 4 tyranni 5 amnesti 6 kategori 7 menageri 8 strategi

- A** fobierna
B zoologi = läran om djur, klammeri = konflikt, hyckleri = skenhelighet, nostalgi = längtan tillbaka, potpurri = melodiblandning

18

- A** äldre vuxen som hjälper till i skolan för att skapa trygghet och främja elevernas sociala utveckling
B ett slags läktararrangemang som ett lags supportrar gör
C köttersättningsprodukt
D ett sätt att enkelt sammanfatta olika tekniker för att koppla upp datorer och andra apparater till internet
E stort datorfel som förväntades inträffa i samband med övergången till 2000-talet

- F** moped som har en motor med högst 50 kubikcentimeter och en hastighet av högst 45 km/tim
- G** att skicka oönskad e-post, s.k. spam
- H** ett sätt att använda modern genteknik för otillåten dopning inom idrotten
- I** ett antal personer eller organisationer delar på en eller flera bilar
- J** en del av ett företag som hanterar kundärenden så som faktura-, support-, produktfrågor, nummerupplysning och så vidare

3 Hjärta rimmar på smärta

1

A trånsjuk	B förtjusande
C frikostig, givmild	D virrig, vimsig
E manlig	F kärleksfull, god
G glad	H som inser något för sent

2

A står ut med	B förändras	C kortvarig
D klarar av	E är förälskad i sig själv	F härskar, styr
G går upp på	H sista villkor	I agerar, tar itu med
J beskär	K utvandrar	

3

Så kan en människa känna sig: brydd, frustrerad, disträ, upprymd

... låta: harkla sig, gnöla, kvida, sluddra

... gå: flanera, linka, strosa, släntra

... se ut: kutig, alert, konfunderad, stram

4

A för att det är roligt	B man är rädd
C ärligt	D är viktigt för någon
E man är glad och lycklig	F Kors då!, Ojdå!
G Vad vill du?	H det gör mig ont

9

T.ex.

Jag var på bio i går med Afshin och såg en film om hur rymdvarelser kom hit och stoppade växthuseffekten. Den var kul, men inte värsta dokumentären precis – ganska överklig om man säger så. Sedan gick vi och åt på den persiska restaurangen. Det smakade härligt, precis som vanligt. Något som är utmärkt där är att man får mer mat om man säger till. De har väldigt vänlig personal. En annan sak som är fin är musiken. De spelar lagom högt. Det är perfekt, för då kan man prata med varandra utan att behöva skrika så att man blir hes. Jag var på ett ställe i förra veckan där man knappt hörde vad man tänkte. Det var inte trevligt.

Afshin och jag har inte träffats så mycket på sista tiden. Han har haft fullt upp med att spela fotboll. Han tränade hela tiden inför en uttagning till länslaget. Han är duktig på fotboll, men han visste inte om han var tillräckligt skicklig på uttagningen. Det hade visst inte gått så strålande, så han är osäker på om han kommer med.

10

A S

B M

C S

D V

E S

F M

G V

H M

I S

J M

K V

L S

M V

N V

11

A flicka

B oreda, tumult

C lång rock

D maträtt med kött

E lökväxt med skålformade blommor

(Jfr. turban manlig huvudbonad med samma form)

15

- A film som drar stor publik
- B människor som äter allt möjligt, inklusive kött och fisk
- C film som spelats in med handkamera, utan rekvisita och utan konstgjord ljussättning och ljudpålägg
- D person som ger professionell hjälp åt andra att utvecklas i yrkesliv och personlig framgång
- E skicka ett sms-meddelande
- F att bygga och manipulera med föremål som har en storlek på omkring en tusendel av ett hårstrå
- G vara mycket bra
- H handel med människor för sexuella ändamål
- I varning för att en vinst blir lägre än förväntat
- J grupp personer som genom omröstning avgör om någon skall uteslutas ur en viss gemenskap

4 Djuren som försvann

1

- A inte finns längre
- B nerhuggning
- C det finns många av den
- D världsdela
- E väldigt vackert
- F flock
- G ompysslad
- H kräldjur
- I land- och vattenlevande

2

Djur: revir, dräktig, veterinär, våm

Musik: Ouvertyr, da capo, duett, ackompanjera

Data: webb, blogg, sajt, chatta

Tidning: rubrik, kolumn, reportage, krönikör

3

- A en ulv i fårakläder
- B levde loppan
- C hade fjärilar i magen
- D som hund och katt
- E får bära hundhuvudet
- F fick sina fiskar varma
- G han gjorde henne en björntjänst
- H anar ugglor i mossen
- I slet som en oxe

4

- A hör inte dit
- B kom inte fram med vad han ville
- C ingen
- D börjar bli obehagligt
- E det är tveksamt om ...
- F struntade
- G ajdå, tusan också
- H mycket ojämn

5

- A impopulär
- B ohälsosam
- C illegal
- D disharmonisk/oharmonisk
- E objektiv
- F illojal
- G ovälkommen
- H improduktiv
- I exklusive
- J antipati
- K inkompetent
- L obegagnad
- M minimal
- N pessimism
- O opraktisk
- P informell
- Q irrelevant
- R desorienterad

7

- A 1 hingst 8 tacka 5 kid 7 sugga 10 bagge 9 killing 4 sto 3 kulting 6 kviga 2 galt
- B Fåret bräker. Hästen gnäggar. Grisen grymtar. Kon råmar. Kycklingen piper. Tuppen gal. Hönan kacklar. Katten spinner/jamar. Hunden skäller/morrar/gnäller. Fågeln kvittrar/drillar/sjunger. Ormen väser. Lejonet ryter.

8

- A** veckoslut **B** fjärdedel **C** tio år
D tusen år **E** i sista stund **F** så småningom
G efter midnatt **H** lång tidsperiod **I** skede, tidsålder
J årstid

9

T.ex.

Att sitta vid datorn är ofta väldigt tidsödande.

Perenna växter blommar oftast varje år.

Vi fick en frist med betalningen, så att vi slapp lägga ut 1000 kr denna månad.

Brevet var daterat den 20 april.

Det är hög tid att lämna in deklarationen idag. Sista dagen är på söndag.

10

- A** utgrävning; hisstrumma **B** halvmörk, skum
C litet barn **D** kana, glida
E böjd, kutig

11

vågrätt: 1 tämja 2 ekorre 3 ram 4 rävgryt 5 apport 6 reptil 7 iller 8 uv
9 manege *lodrätt*: terrarium

12

1 nejd 2 dunge 3 ebb 4 bäver 5 rännil 6 lama 7 arab 8 bukt 9 träsk 10 kobbe
11 ejder 12 ravin 13 noshörning 14 glänta

13

syrsa, so, ox, hök, örn, gris, åsna, gnu, kamel, rådjur, gås, noshörning, and,
räv, tiger, puma, katt, lamm, ko

17

- A** lysa med ficklampa
B inglasad balkong eller glasveranda
C stat som inte respekterar internationella överenskommelser

- D sötsak i sprejform
- E demonstrera mot bilismen genom att ockupera gator bl.a. genom gatufester
- F inhyrd läkare som tar vid när annan inhyrd läkare slutar
- G kloning av celler i syfte att bota sjukdomstillstånd
- H kasta eller gnugga in en tårta på någon, i synnerhet en makthavare
- I lagen om plikt för motorförare att stanna vid övergångsställe markerat med vita ränder
- J simbassäng som börjar inomhus och fortsätter utomhus

5 Läckert – eller?

1

A spännande	B bidra
C tar av skinnet	D pryder
E läckerhet	F äter glupskt och mycket

2

Köket: assiett, terrin, mortel, bestick

Verkstaden: stämjärn, syl, skiftnyckel, domkraft

Skogen: rotvälta, lega, föryngringsyta, spillning

Trädgården: sekator, grep, sprinkler, perenn

3

A var alldeles omskakad	B bli fiasko
C spöa upp	D ta det bästa
E det ena eller det andra	F var komplicerat
G lagt på mycket	

4

A ha rent mjöl i påsen	B äta som en häst
C vara en het potatis	D äta som en fågel
E komma upp sig i smöret	F ta något med en nypa salt
G ta skeden i vacker hand	H vara tårta på tårta

5

T.ex.

Jag föredrar choklad framför te men kan inte alls fördrå kaffe.

Vi fick förvisa katten till sängkammaren då vi skulle förevisa vårt hus för spekulanterna.

Det förekommer att småsaker kan förkomma.

Han brukar verkligen inte förta sig när det gäller att företa sig något.

Maria Möller brukar också förställa rösten när hon vill föreställa drottning Silvia.

Livet förgår men man ska föregå med gott exempel.

Det förslår inte att föreslå en höjning med 20 %. Vi vill ha 30 %!

Jag förstår att det är du som förestår den här affären.

Det förefaller konstigt att en ny villa får stå och förfalla så där.

6

A Ketchup

B Choklad

C Juice

D Yoghurt

E Champinjon

F Pizza

7

A kompott

B gratäng

C papaya

D panera

E garnera

F marinad

G buffé

H karaff

I tillbringare

J förskäraren

8

A delikat

B exklusiv

C ankommen

D protein

E avsmak

F diverse

G stamgäst

H oaptitlig

9

A köttstuvning

B hemsk

C mod

D tjänstgöring

E rundfråga

10

bläckfisk, squash, saffran, currysås, kyckling, sparris, jordärtskocka, bruschetta, crepes, dessert, wienerschnitzel, våffla, spagetti, glass, gös, maräng, pirog, citronfromage, paella, punsch, plommon, tårta, paprika, fläskkarré, ost, pepparstek, kebab, ärtpuré, sås

11

katarr, matador, portal, anstalt, plantage, katapult, gitarr, prestation, kantarell, vital, katalog, fatal, fantast, gestalt

17

A om maträtt som är lagad på det ställe där den serveras och alltså inte inköpts som hel- eller halvfabrikat

B stoppanordning som fästs vid fordons hjul

C multimedial meddelandeservice, dvs. gör det möjligt att sända både text och bild; mobiltelefonmeddelande sänt på detta vis

D jourtelefon för oroliga tonårsföräldrar

E person som utför sin självdeklaration via internet

F att olagligt kopiera uppgifter från ett kontokorts magnetremsa

G bälte med sprängämnen

H ordna sitt liv som fotbollstränaren Sven-Göran Eriksson, genom att t.ex. tänka positivt

I äcklig; dålig

J litterära verk av författare som varit med om det verken handlar om

6 Från veteranbilart till Counter-Strike

1

A gamla föremål

B stor mängd

C utrustning vid teater eller film

D passion/dille

E familj, släkt

F den närmar sig

G groll, osämja

H viktigt

I tänka sig för

K fullständig

M gamla bilar

O sällsynthet

Q gillar

S smälla

U pigg och vaken

J undersöker noggrant

L enastående

N entusiasm, iver

P obehärskat, våldsamt

R påverkan, inflytande

T tillbud/missöde, händelse

2

A flera/många

B verkningsfull

C klara av

D osedd, blygsam

E gömd

F oändlig

G mördare

H nybörjare

3

Samma som farlig: hotfull, riskabel, vådlig, äventyrlig

Samma som falsk: lömsk, dolsk, opålitlig, bakslug

Samma som äkta: genuin, autentisk, naturlig, oförställd

Samma som fumlig: valhänt, tafatt, opraktisk, oskicklig

4

A 4

B 11

C 5

D 10

E 9

F 1

G 3

H 12

I 6

J 7

K 2

L 8

5

A har inte ett rött öre

B i rödaste rappet

C hade gröna fingrar

6

A bagatell

B loppmarknad

C fjortonåring

D tjock person

E bergsäkert

F någon från landet/landsbygden

G alkoholist

H daghem

I postman/brevbärare

J hemlighet

K en som klantar till det för sig/fumlar

7

A bästis	B grattis	C skådis
D fräckis	E fritis	F vaktis
G flintis	H godis	

9

A massiv	B fullständig	C svår
D duglig, skicklig	E sammansvärjning	F röra, blandning
G ersättning	H sammanjämkning	I jämföra
J tonsättare	K beståndsdel	L partner
M tillägg	N hopträngd	O beröm
P tvångsföreställning		

10

A kompetent	B kompromiss	C kompensation
D komponent	E komplicerad	

11

- A** möjlig lösning på ett problem, Theseus hade av Ariadne fått en tråd så att han skulle hitta vägen ut ur en grotta.
- B** Argus var en jätte som såg allt med sina hundra ögon.
- C** ledsagare, guide; Cicero ansågs kunnig och vältalig.
- D** från cyklopen, jätten som bara hade ett öga
- E** från Odysseus som gjorde en lång resa
- F** från den grekiske hjälten Akilles som bara hade en svag punkt, nämligen sin häls
- G** från en växt som gjorde att man drog ihop ansiktsmuskeln till ett förvridet leende
- H** Stentor var en budbärare med en röst som kunde överrösta 50 män, alltså en mycket kraftig stämma.

12

T.ex.

- A Jag såg på långt håll att löparen måste ha fått håll.
- B Du utsätter dig för stor fara när du måste fara till Irak, där det är så oroligt.
- C Han kliade sig i pannan när han tog pannan från spisen.
- D Fast han spelade back i landslaget hade han druckit en hel back öl.
- E Jag brukar gruva mig för att besöka en gruva.
- F En sträng dirigent tittade åt mitt håll när en sträng på fiolen gick av.

13

A visa	B pinsam	C tystlåten
D enda	E underlätta	F pressa

14

A 1	B 1	C 1
D 1	E X	F 1
G 1	H X	I 1
J X	K 2	

15

A norm; levnadsnivå	B stor hall
C förflyttning; överföring	D stort företag
E köpstrejck	

16

1 krasch 2 kapsyl 3 kirurg 4 koloss 5 kretsa 6 kosmos

21

- A bioföreläsning där man får ta med sig spädbarn
- B ångest inför räkningar eller meddelanden från myndigheter, som yttrar sig i motvilja att läsa sådana brev
- C söka efter information via sökmotorn Google
- D elevs manipulerande för att få bättre betyg genom byten till lättare ämnen och kurser

- E** mobiltelefon med inbyggd kamera
- F** japansk tecknad serie
- G** ekonomisk belöning till elev som kommer till skolan
- H** kunskap om något oviktigt som kan vara trevligt att veta, som t.ex. Karl XII:s hund som hette Pompe
- I** maniskt förfölja någon
- J** Ordet skall vara tidsfönster, *inte* nutidsfönster som det nu står i Ordna orden. Här i facit tillhandahålls förklaringen: tidsfönster = lucka i ett tidsschema, tillfälle då man har chans att göra något

7 Strypgrepp och mobiltelefonkastning

1

A brutala	B tillåtet	C medvetlös
D deltagarna	E hotades	F seger
G fotled		

2

A atleter, idrottsmän	B distanser, sträckor
C delegat, ombud	D kallsinnig, avvisande
E introducera, införa	F marginell, obetydlig
G monoton, enformig	H unik, sällsynt
I hävda, påstå	

3

Idrottsord: ranka, reducera, kvittera

Konstiga ord: dragplåster, hoppjerka, drullputte

Skällsord: viktigpetter, snåljåp, ärthjärna

Gamla ord: aln, desslikes, arla

4

A kastade hon in handduken	B spränger målnöret
C vara på alerten	D föll på eget grepp

E ett slag under bältet

F en dansk skalle

G gammal i gamet

5

A motion

B invitation

C passion

D kondition

E mission

F introduktion

G sensation

H vision

I version

J attraktion

K revision

L pension

M sanktion

N suggestion

O television

P inspiration

Q aversion

6

A sensation

B introduktion

C inspiration

D pension

E mission

F kondition

G aversion

H passion

I revision

J sanktion

K television

L suggestion

M motion

N vision

O invitation

P attraktion

Q version

7

A tre mål i samma match av en spelare

B målgivande passning

C en som spelar första säsongen

D en som hämtar bollar som går över sid- eller mållinjerna

E lägre divisioner

F en man/kvinna i samma lag, t.ex. tennis

G att rangordna spelare/lag inför en tävling

H avgörande mål efter full tid

I kort paus att diskutera taktik o. d.

J vinst därför att motståndaren inte ställer upp

K lagledare/lagansvarig

L den som t.ex. anordnar boxningsgalor

M rangordning av spelare/lag

- N** hård, osportslig
O en boxare som slår vilt omkring sig, utan finesse
P möte mellan lag från samma plats
Q avgörande game t.ex. i tennis vid ställningen 6-6
R rent/renhårigt, inte ojust spel
S höjdpunkter, tillbakablickar
T vinst av alla stora turneringar/total framgång

8

A stolt, hedrande	B ligger avsides	C smutskastar någon
D man blir vanärad	E samma som skam	F extravarv efter seger
G sugen på makt		

9

A precisera	B påtala	C prestera
D pruta	E permittera	F pluta
G prunka	H provocera	I påkalla
J premiера	K placera	

10

A vig	B konstig	C tvehågsen
D kall, rå	E alltför djärv	F självupptagen
G överdrivet hängiven	H hatisk	I okamratlig
J har bra kvalifikationer	K snål, ogenerös	L överdrivet noggrann
M mottaglig för intryck	N lättretlig	O klumpig, fumlig

11

A skateboard, snowboard	B ishockey
C tennis	D boxning
E golf	F utförsåkning
G fäktning	H skidskytte
I orientering	J tresteg
K fotboll	L basketboll

12

- A bagage
- B filur, slyngel
- C rest, vad som återstår på ett bankkonto
- D summa före avdrag
- E summa efter avdrag, överskott

13

Vägrätt: ishockey, gymnastik, tiokamp, kanot, badminton, stav

Lodrätt: höjdhopp, rugby, golf, triathlon, sprinter, maraton, basket

Diagonal: boxning, rodd, fäktning, fotboll, bandy, simning, kula, häck, gång, tresteg, tennis

19

- A att det går riktigt dåligt
- B glittriga och pråliga smycken som ska visa att man är rik
- C öppen dagbok på webben
- D snobbig, överklassig
- E förälder som vill undanröja alla svårigheter och hinder för sitt barn
- F person som flexar mellan att vara vegetarian och köttätare
- G stå eller placera längst fram; frontalkrocka
- H stor mängd människor
- I inställning att någon annan får ta hand om ett problem
- J öppna ny restaurang, butik e.d. innan den officiella invigningen ägt rum

8 I väntan på katastrofen

1

- A katastrofalt
- B följer, resultat
- C öar
- D utbrott från en vulkan

- E** mycket ovanliga
F stora skador och mycket är förstört
G gnider/nöter sönder
H darrar eller skakar till
I mer än tjugo år
J att mäta och registrera jordskalv o.d.

2

- A** kolossal, oerhörd **B** smäll **C** smådelar
D rymd; stämning **E** lugn, rofylld **F** långsamt
G förskräckligt, kusligt **H** sker, händer

3

Rymden: asteroid, kosmos, komet, astronomi

Väder: kuling, meteorologi, dagsmeja, nederbörd

Vulkan: magma, eldstorm, utbrott, lava

Jordbävning: skalv, seismograf, skakning, epicentrum

4

- A** 2 allt möjligt **B** 3 mottas med intresse
C 6 göra sig oåtkomlig **D** 5 göra stor affär av något
E 4 försvinna helt **F** 4 vilja bli osynlig på grund av blygsel

5

- A** strula **B** messa, sms:a **C** vinterbada
D tälta, campa **E** blogga **F** lyxa
G fimpa **H** heja, hälsa

6

- A** synnerligen **B** ögonblickligen
C tämligen **D** ideligen

9

- A** bortkommen = försagd, blyg
B förnedrande = förödmjukande, nedsättande

- C** kompromiss = jämkning, medelväg
- D** arkitektur = byggnadskonst
- E** kaos = oreda
- F** artikel = uppsats, reportage
- G** exemplarisk = föredömlig, perfekt
- H** välta = tippa
- I** sigill = stämpel
- J** berömma = lovorda, prisa
- K** dubba = ljudsätta efter inspelning
- L** råka på = möta, träffa på

10

A rätt	B fel	C rätt
D fel	E rätt	F fel
G rätt	H rätt	I rätt
J fel	K fel	L rätt
M fel		

11

- A** *vågrätt*: 1 orden 2 order 3 ocker 4 orsak 5 organ *diagonalt*: orkan
- B** *vågrätt*: 1 dramatik 2 detektiv 3 distrikt 4 domptera 5 desperat 6 doktorer 7 dromedar 8 diplomat *diagonalt*: desperat

12

- A** kvinna som underhåller och passar upp på gäster
- B** självmordspilot (under andra världskriget)
- C** sång till inspelad musik
- D** självmordsmetod
- E** lång rock/mantel med skärp för kvinnor

18

- A pryda med pråliga smycken
- B skriva en blogg
- C piffa upp en lägenhet eller villa som ska säljas
- D en person på väg att bli något t.ex. kändis
- E teve som tas emot via bredband
- F ansedd
- G dästhet och trötthet på grund av för mycket palt eller annan tung mat
- H grovkornig
- I ladda ner musik till mp3-spelare
- J aktuellt samtalsämne

9 Och alla var de kära!

1

A känt sedan gammalt	B sorgligt, olyckligt
C gudalära	D ohjälpligt
E ber/tigger	F egendomlig
G minnesmärke	H rart, kärleksfullt
I avvisad, ratad	J övertala, mjuka upp
K lugnades	

2

Militärt: defensiv, offensiv, retirera, degradera

Bibeln: åkalla, barmhärtig, rättfärdig, samarit

Kärlek: passion, attraktion, romantik, svärmeri

Brott: alibi, med berätt mod, försnilla, maskopi

3

A 5	B 4	C 6
D 1	E 3	F 8
G 7	H 2	

4

A själv, ensam	automat, autopilot
B två	bigami, bisexuell
C flera	polyfoto, polyglott
D fjärr	television, telefon
E över	transplantera, transfer

5

A stridslystenhet	B namnlöshet	C böjlighet
D mänsklighet	E rättfärdighet	F solidaritet
G barnslighet	H alldaglighet	

6

A utveckla	B fara hit och dit	C kräva
D tala för	E fördröja	F betona
G gå under	H uppfatta	I ta bort

7

A flacka	B fordrar	C förta
D förhala	E förliste	F framhåller
G förnimma	H förfakta	I förkovra

8

A oljud	B slippa	C överflöd
D lindrig	E konstig	F ynklighet

9

A bastu	B glöd, kampvilja	C struntprat, nonsens
D pjäxa	E torr furusticka	

10

vågrätt: 1 kock 4 smed 8 elektriker 11 ingenjör 12 massör 14 musiker
18 arkeolog 19 arkitekt

lodrätt: 2 chaufför 3 kirurg 4 skraddare 5 dietist 6 journalist 7 regissör
9 sminkös 10 präst 13 frisör 15 advokat 16 lärare 17 pilot

11

- A** fria, frid, fred, vred, bred, bråd, bråk, vråk, vrål, vrån, från, frön
B kär, kör, för, föl, göl, gal, gam, gem, gom

17

- A** blogg som besökare får betala för att komma åt
B lägga bud för att kunna bli högstbjudande
C skämma bort
D elektronisk dosa som man öppnar billås med
E känslan att man vill bryta ihop vissa dagar när man ser sig i spegeln
F söka kontakt med unga på nätet i syfte att utnyttja dem sexuellt
G usb-minne
H fodral för mobiltelefon
I kortord för prioritet
J hundskulptur som tillverkats av okända och placeras i en rondell

10 Skräck på film

1

- A** intensivt
B hemskt, förskräckligt
C förlamad
D väldigt upprymd, begeistrad
E slö och apatisk person

2

A 4	B 7	C 6
D 10	E 2	F 8
G 3	H 9	I 1
J 5		

3

Film: kalkonrulle, zoomning, grodperspektiv, åkning

Teater: foajé, sufflör, parkett, kuliss

Konst: palett, akvarell, stilleben, vernissage

Litteratur: memoarer, fabel, exlibris, novell

4

- A Man ser bara denna person, kanske p.g.a. att man ser upp till eller är förälskad i personen.
- B Man var på vippen att råka ut för något.
- C förvånad
- D Man ska ha ett samtal i enrum
- E Man tycker om den personen
- F Man ska ge igen om man drabbas av oförrätter.
- G Man håller efter och kollar upp den personen.
- H Man är uppmärksam av sig.

5

- A assistera
- B inspirera
- C förskottera
- D argumentera
- E chockera

6

- A maskera
- B undersöka
- C tillverka
- D satsa pengar
- E rätta
- F skryta
- G gorma
- H dela ut
- I ge ansvar åt
- J dra sig tillbaka
- K rengöra
- L underrätta
- M strida
- N pryda
- O utmärka sig
- P gå under
- Q explodera
- R förneka
- S minska

7

- A brutalisera = förråa
- B lokalisera = finna
- C bagatellisera = förringa
- D sympatisera = ömma för
- E fantisera = drömma

8

- A läskedryck
- B realisation
- C lokomotiv
- D fotografi
- E laboratorium
- F elektricitet
- G kulsprutepistol
- H matematik

- I** deprimerad = ledsen, nedstämd **J** diskvalificera = utesluta, avstänga
K manuskript = utskrift, text **L** identitetskort = legitimation

9

- A** mördare **B** snabb **C** stor
D steg **E** intresserad **F** lust; sinne
G kropp

10

skraj, vettskrämd, räddhågsen, skräckslagen, skärrad, panikslagen, ängslig

11

nedrig = elak, taskig

obstinat = envis

prålig = grann

rådlös = handfallen, hjälplös

sensibel = känslig

skenhelig = hycklande

ömsint = kärleksfull

diger = stor, omfattningsrik

12

- A** zenit **B** zeppelinaren **C** zink
D zon **E** zoologi **F** zooma
G zucchini

13

T.ex.

- A** Man brukar fodra vinterrockar.
B Jag fordrar att du lyssnar på vad jag har att säga!
C Det är mindre mjölk kvar idag.
D Vi var färre ungdomar på träningen igår.
E De ska utlämna Ahmeds pappa till Irak.
F Eleverna brukar ibland utelämna stor bokstav.

G Det uppstod ett uppträde mellan supportrarna efter gårdagens hockeymatch.

H Vi såg ett fantastiskt uppträdande av Madonna på tv.

14

A ett slags lång rock

B blå

C maskot, amulett

D ett utlåtande i islamisk lag

E slump

15

A vigsel

B vibrera

C vidsynt

D vidga

E vidskeplig

F villrådig

G vinscha

H violin

I visum

J virtuos

16

A uppvigla

B avisera

C revidera

D förvilla

E avvisa

F invitera

G devis

H bevilja

18

A en sorts plastsko

B person som bor i någon förort

C barn som går till skolan i samlad tropp under ledning av en vuxen

D ångest inför en hotande klimatförsämring

E de invecklade problem som vardagslivet erbjuder

F spärra sin telefon mot samtal från försäljare genom att anmäla sig till ett visst register

G hat som uttrycks mot någon på internet t.ex. på någons blogg

H ringa via en internetuppkoppling med programmet Skype

I en som blivit fri från spelberoende

J att balansera boll på klubban under vridningar och vändningar med klubban (innebandy)

ORDNA ORDEN

ELEVFCIT

BONNIER
UTBILDNING

ISBN 978-916229215-7

9 789162 292157

(9215-7)